

хтело. Како свима тим утњетеним и потиштеним милионима бљешти са дуvara њихове нове куће у огромним словима: Опште и подједнако право гласа!; они се буде и долазе к себи, они дишу слободније, они улазе из сутона Средњег Века у оштру дневну светлост двадесетог века и налазе веселији; то је понављање год. 1789; грађанска револуција.

Финији осећај за ударање била југословенске савремености и будућности од већине западно-европских новинара, а да никако и не говорим о онима у Бечу и Будим-Пешти, имали су и они словеначки селаци, који су приликом једне велике љубљанске манифестације концем октобра 1918. носили пред собом таблу са натписом: Слава Матији Губцу! Слава и част Матији Губцу, који је године 1573. побунио незрели селачки народ у Хрватској и Славонији, турио угарак под кров спахијама и који после свога грозног погубљења, до данас још и даље живи под кривињарама сиромашних села! Када је Османлија, Маџар и Немац владао над југословенским земљиштем и над оним, који га је хранио у аноју свога лица, никад више није било наде на скори повраћај „Селачкога Краља“, јер су Турска и Аустро-Угарска биле два истина у опадању, али ипак снажна бедема феудализма у Европи. У Македонији су мухамеданске спахије утонуле у погодан мир свога шефа, славиле Алаха са красно уређенога света, у којем су хришћанске чивчије, словенски закупни робови, животарећи бедно као свака стока, морали кулучити за своје бездушне господаре; у Босни су се такође мухамедански бегови и аге, од којих су њих десет хиљада држали у својим рукама три